

razamı Mithat Paşa onun mareşalliğe yükseltilmesini önermiş ama, Padişah Abdülhamit genç olduğu için, teklifi geri çevirmiş. 1876-1877 Osmanlı-Rus Savaşı'ndaki başarıları üzerine; Mehmet Ali Paşa'yı generalliğe terfi ettirmiş. Sonra Plevne kuşatmasını yapmakla görevlendirilmiş, ama başarılı olamamış.

Savaşsonaerince;PadişahAbdülhamit, Mehmet Ali Paşa'yı Berlin Kongresi'ne delege olarak göndermiş. Padişah'ın niyeti Kral Bismarck'ın karşısına ana dili Almanca olan bir Osmanlı delegesi çıkararak Kongre'yi etkilemekmiş. Ama hiç öyle olmamış, milliyetçi Bismarck vatanından kaçan ve dinini değiştiren Mehmet Ali Paşa'ya hain gözüyle bakmış ve onu küçümsemiş. 1878'de yine cepheye gönderilmiş. Arnavutluk ve Karadağ'daki isyanları bastırmakla görevlendirilmiş. İsyancılar Osmanlı Ordusu'nu fena halde sıkıştırmışlar ve kan gövdeyi götürmüş. Sonunda Mehmet Ali Paşa teslim olmaya karar

vermiş. Teslim olmak için siperden çıktığı anda, düşman kurşunları ile yere yuvarlanmış. Öldüğü zaman 51 yaşındaymış. Paşa'nın kafasını kesmişler bir sırığa geçirip, Osmanlı Ordusu'nu yenmeyi kanlar içinde kutlamışlar.

Müşir Mehmet Ali Paşa'ya; Fransız'lar Karl Detroit diyorlarmış. Çünkü Detroit Fransızcada boğaz anlamına geliyormuş. Yani boğaza atlıyan adam anlamında söylenmiş. Paşa'nın beş kızı olmuş. En küçük kızı Saniye Hanım, paşa kurşunlandıktan sonra Alay Emni Oflu Salih adında bir subay ile evlendirilmiş.

Saniye Hanım ile Salih Bey'in evliliklerinden üç çocukları oldu. Bunlardan biri Ali Selahattin Bey, bir deniz yüzbaşısı Trablus, Balkan ve Çanakka- le Savaş'larına katıldı. Gümölcine'de Hüsnüye hanım ile evlenir. Bir oğulları olur. Adını Sabahattin koyarlar.

Mehmet Ali Paşa'nın kızı Saniye Hanım; Sabahattin Ali'nin babaannesidir.

BİR KİTAP; BİR YAZAR

Yukarıdaki yazı; Hıfzı Topuz'un Başın Öne Eğilmesin kitabının ikinci kısmı olup, Gençlik Yılları bölümünden özettir. Hıfzı Topuz bu eserinde bizlere ünlü romancı, yazar ve gazeteci Sabahattin Ali'nin yaşamını anlatmıştır. Batı Almanya'nın ilk Cumhurbaşkanı olan (1949-1959), sanat tarihi eğitimi almış, gazeteci Theodor Heuss (1884-1963); Mehmet Ali Paşa'nın hayatını aynı doğrultuda anlatıyor.

Hıfzı Topuz bu romanında, belgelere dayanan özgün kurguyla Sabahattin Ali'nin Nazım Hikmet, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Orhan Veli, Asaf Halet Celebi, Sabiha Sertel, Vala Nurettin, Rasih Nuri İleri, Aziz Nesin ve Rifat Ilgaz'a kadar yayılan dostluğunu anlatmakta. Kısa ve Trajik yaşamına ayna tutmaktadır. Sabahattin Ali 41 yıllık yaşamı boyunca, Türk Edebiyatı'nın dünya dil-

lerine çevrilen seçkin örneklerini vermekle kalmadı. Yurdu için bağımsızlık istedi, çağdaşlaşma istedi. Bu yüce değerleri hep düşledi. Ama bu düşlerin bedelini sürgünler, hapishaneler ve sonunda İstranca (Yıldız) dağlarında katledilmeye ödeyecekti.

Ey gönül kuşa benzerdin

Kafesler sana dar gelir

Bir yerde durmaz gezerdin

Hapisler sana zor gelir

HIFZI TOPUZ'UN YAŞAM ÖYKÜSÜ

Gazeteci ve yazar Hıfzı Topuz, 1923 yılında İstanbul'da doğdu. Türkiye Yazarlar Sendikası üyesi olan yazar, Galatasaray Lisesi'ni (1942), İstanbul Üniver-

sitesi Hukuk Fakültesi'ni (1948) bitirdi. Strasbourg Üniversitesi'nde devletler hukuku ve gazetecilik alanlarında yüksek lisans (1957- 59) ve yine Strasbourg Hukuk Fakültesi'nde gazetecilik alanında doktorasını yaptı (1960). 1947- 58 yılları arasında Akşam gazetesinde önce istihbarat şefi, sonra yazı işleri müdürü olarak çalıştı. İstanbul Gazeteciler Sendikası'nın kurucuları arasında yer aldı ve başkanlığını yaptı. Paris'te Unesco Genel Merkezi'nde Özgür Haber Dolaşımı şefi olarak çalıştı (1959- 1983). Uluslararası gazetecilik örgütleri arasında mesleki işbirliği, basın ahlâkı, gazetecilik eğitimi ve gazetecilerin korunması projelerini yönetti.

Afrika ülkelerinde, Hindistan'da, Filipinler'de gazetecilik eğitimi seminerleri düzenledi. Kara Afrika'da kırsal basın projesini oluşturdu. 1962 yılında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nin, o zamanki adıyla Basın Yayın Yüksek Okulu'nun kuruluşu için, Paris'te Unesco'nun merkezinde ilk projeleri hazırladı. TRT'de Radyolardan Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı'nda bulundu (1974- 75). 1986'da halen başkanlığını sürdürdü-

ğü İletişim Araştırmaları Derneği'ni (İLAD) kurdu. Vatan, Milliyet ve Cumhuriyet gazeteleriyle çeşitli dergilerde diziler ve inceleme yazıları yazdı. Anadolu Üniversitesi, Galatasaray ve İstanbul Üniversiteleri iletişim fakültelerinde basın, radyo-televizyon tarihi, uluslararası iletişim ve siyasal iletişim dersleri verdi.

YAPITLARI

Kara Afrika (1970), Uluslararası İletişim (1985), İletişim'de Karikatür ve Toplum (1985), Paris'li yıllar (1994), Türk Basın Tarihi (1996), Başlangıcından Bugüne Dünya Karikatürü (1997), Meyyale (1998), Taif'te Ölüm (1999), Paris'te Son Osmanlılar (1999) , Eski Dostlar(2000), Hatice Sultan (2000), Gazi ve Fikriye (2001), Çamlıca'nın Üç Gülü (2002), Devrim Yılları (2004), Tavcan (2005), Başın Öne Eğilmesin (2006), Özgürlüğe Kurşun(2007).

"Başın öne eğilmesin

Aldırma gönül aldırma

Ağladığın duyulmasın

Aldırma gönül aldırma

"TMMOB KÜTÜPHANESİ" NİN GELİŞTİRİLMESİ ÇALIŞMALARI DEVAM EDİYOR.

TMMOB'nin 54 yıllık bilgi birikimini "TMMOB Kütüphanesi"nde bir araya getirme çalışmaları devam etmektedir.

TMMOB ve Bağlı Odaların yayınlarını tek çatı altında toplayabilmek ve TMMOB'nin kurulduğu yıldan bu döneme biriktirdiklerini, hem TMMOB üyeleri, hem kamuoyuyla paylaşabilmek için hayata geçirilen "TMMOB Kütüphanesi"nin alt yapısı tamamlanmış, bağlı Odaların yayınlarının toplanmasına başlanmıştır.

TMMOB ve Bağlı Odaların çıkardığı bülten, dergi, rapor, kitap gibi yayınların tamamına ulaşabilmek için Odalardan gelecek yayınların yanı sıra TMMOB üyeleri ve TMMOB dostlarının ellerinde bulunan geçmiş yıllara ait yayınlara da ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu çerçevede, elinizde bulunan geçmiş dönemlere ait TMMOB ve Oda yayınlarının TMMOB'ye iletilmek üzere tarafımıza ulaştırılması konusunda gerekli hassasiyetin gösterilmesini bekler, desteğiniz için şimdiden teşekkür ederiz.